Dosar nr. 3-62/2023

H O T Ă R Î R E
Î N N U M E L E L E G I I
Dispozitivul hotărârii pronunţat public la 10 octombrie 2025 în mun. Chişinău
Hotărârea integrală întocmită la 21 noiembrie 2025

Judecătoria Chişinău (sediul Rîşcani)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Gheorghe MÎŢU
Grefier Olga SUŞCHEVICI

Cu participarea:
Reprezentantului reclamantului Asociația Obștească ”Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți” – *****
Reprezentantului pîrîtului Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală – *****
În lipsa:
Reprezentantului reclamantului Asociația Obștească Asociația Națională ”Copyright”, legal citat

Examinînd în ședința de judecată publică cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească ”Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți” și Asociația Obștească Asociația Națională ”Copyright” către Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală privind anularea actelor emise de către pîrît și obligarea eliberării avizelor asupra statutelor reclamanților,

A C O N S T A T A T:

Argumentele și solicitările reclamantului.

La data de 11.01.2023 Asociația Obștească Asociația Națională „Copyright”, Asociația Obștească „Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți” au depus în instanța de judecată cererea de chemare în judecată împotriva Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală, prin care au solicitat:

1. Anularea răspunsului Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr. 2500 din 21 decembrie 2022;
2. Anularea răspunsului Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr. 2512 din 22 decembrie 2022;
3. Anularea răspunsului Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr. 37 din 10 ianuarie 2023;
4. Obligarea Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală să elibereze Aviz asupra Statutului Asociației Obștești Asociația Națională «COPYRIGHT» care urmează să fie aprobat în redacție nouă, conform Legii nr. 230/2022;
5. Obligarea Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală să elibereze Aviz 2 asupra Statutului Asociației Obștești „Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți” care urmează să fie aprobat în redacție nouă, conform Legii nr. 230/2022. (f.d. 4-10 vol. I)

La data de 11.01.2023, cauza a fost repartizată în mod automat-aleatoriu judecătorului Tatiana Avasiloaie (Vol. I, f.d. 1).

Prin Hotărârea CSM nr.393/25 din 02.07.2024, judecătorul Tatiana Avasiloaie de la Judecătoria Chișinău (sediul Centru), a fost suspendată din funcție până la adoptarea hotărârii definitive pe cauza penală.

La data de 06.09.2024 cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească Asociația Națională „COPYRIGHT", Asociația Obștească Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți (ANPFI) către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) cu privire la contestarea actelor administrative și obligarea AGEPI să elibereze actele administrative solicitate a fost repartizată aleatoriu judecătorului Gheorghe Mîțu, specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ (Vol. II, f.d. 2).

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat, că Asociația Națională «Copyright» este o organizație de gestiune colectivă a drepturilor de autor și conexe, înregistrată la Ministerul Justiției al Republicii Moldova pe 21 septembrie 2004. Aceasta a fost avizată de AGEPI prin Decizia nr. 3/1566 din 20 septembrie 2013 și confirmată printr-o decizie definitivă a Curții Supreme de Justiție din 12 aprilie 2017.

Asociația Obștească „Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți" (ANPFI), înregistrată pe 21 septembrie 2015, a primit avizul Agenţiei de Stat pentru Proprietatea Intelectuală pentru gestionarea drepturilor conexe prin Decizia nr. 27/1747 din 9 august 2019.

În temeiul noii Legi nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe, AN «Copyright» și ANPFI au depus, pe 15 noiembrie 2022, proiectele statutelor pentru reavizare la AGEPI. Reclamanții au precizat că, la ședințele de lucru din 30 noiembrie 2022, au depus proiectele actualizate, subliniind că recomandările AGEPI posibile au fost implementate, iar observațiile rămase contravin legislației aplicabile.

În urma avizelor negative din partea AGEPI, reclamanții au sesizat Guvernul și alte autorități relevante pe 23 decembrie 2022, solicitând intervenția acestora pentru soluționarea dificultăților întâmpinate în implementarea legii. Răspunsurile primite de la AGEPI (nr. 2500/21.12.2022 și nr. 2512/22.12.2022) și cel al Cancelariei de Stat (nr. 15-81-12674/30.12.2022) au fost considerate de reclamanți ca fiind neîntemeiate, invocându-se norme care nu sunt prevăzute de legislația națională în vigoare, în special Legea nr. 230/2022.

Reclamanții au mai precizat că, în ce privește obiecția Agenţiei de Stat pentru Proprietatea Intelectuală privind formularea din statut referitoare la comisionul de gestiune, aceasta este neîntemeiată, întrucât formularea completării nu este necesară în toate cazurile, iar statutul deja include referințele legale relevante.

Totodată, în viziunea reclamanților completarea oricărui articol al statutului cu sintagma „cu respectarea prevederilor Legii nr. 230/2022" este inoportună și neîntemeiată.

În ceea ce privește punctul 3.2 lit. 1), asociațiile reclamante au precizat că nu este corect să se refuze (condiționat) participarea la negocierea metodologiilor, având în vedere obligațiile organizațiilor de gestiune colectivă de a stabili, împreună cu utilizatorii, remunerațiile și condițiile de colectare și plată. Reclamanții au invocat că acest drept de refuz trebuie să fie păstrat, în special în cazurile de prejudiciu adus drepturilor membrilor sau când utilizatorii sunt de rea-credință.

În ceea ce privește punctul 4.4, reclamanții au considerat că sintagma „persoanele sau membrii organelor menționate în statut" este prea generală și poate include Adunarea Generală, care nu poate fi remunerată conform art. 87 alin. (4) din Legea nr. 230/2022. Reclamanții au

invocat că această interpretare nu este corectă, deoarece principiile generale de drept permit remunerarea, dacă legea nu o interzice explicit.

La punctele 5.4-5.6, reclamanții au subliniat că statutul nu trebuie să fie o copie fidelă a legii și că au fost incluse doar prevederile esențiale din Legea nr. 230/2022. Reclamanții au invocat că prevederile legale se vor aplica în cadrul Adunării Generale, chiar dacă nu au fost replicate integral în statut.

În ceea ce privește punctul 6.2, reclamanții au precizat că mențiunea „conform Directivei 2014/26/UE" este relevantă, având în vedere că organizațiile de gestiune colectivă au dreptul să menționeze acte legislative internaționale. Reclamanții au invocat că Directiva 2014/26/UE este implementată parțial, dar acest lucru nu face statutul incompatibil cu legea.

La punctul 6.13 lit. d), reclamanții au argumentat că Adunarea Delegaților are dreptul să elaboreze acte normative și să participe la consultări publice, conform legislației în vigoare.

În ceea ce privește punctul 10.6, reclamanții au invocat că sintagma „poate decide" se referă la prevederea Legii nr. 86/2020 privind organizațiile necomerciale, care permite desemnarea unui cenzor sau auditor pentru controlul activității organizației.

Referitor la stabilirea comisionului de gestiune și distribuirea remunerațiilor colectate, reclamanții au subliniat că aceste norme nu pot fi stabilite momentan, deoarece sunt reglementate de metodologiile prevăzute de Legea nr. 230/2022, care urmează să fie implementate. În plus, comisionul de gestiune se stabilește doar prin decizia Adunării Generale după aplicarea prevederilor legale relevante.

La punctul 9, reclamanții au menționat că termenul „acumulare" este un sinonim acceptat pentru „colectare", iar utilizarea acestuia în statut nu este ilegală.

În ceea ce privește procedura de fuziune a ORDA cu AN «COPYRIGHT» la capitolul 20, reclamanții au considerat că menționarea acestei proceduri în statut nu este necesară, întrucât este deja reglementată prin deciziile Agenției Servicii Publice.

Reclamanții au invocat că, în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, Legea nr. 230/2022, Legea nr. 114/2014 privind AGEPI, Codul administrativ și alte acte legislative, avizele AGEPI sunt neîntemeiate și nu respectă dispozițiile legale aplicabile.

În drept, s-a făcut trimitere la prevederile art. 20 și art. 53 din Constituția Republicii Moldova, Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe, Legea nr. 114/2014 cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, Legea nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale, art. 206 din Codul administrativ nr. 116/2018, art. 6 §1 din CEDO.

Obiecțiile autorității publice pîrîte.

La data de 27 martie 2025, Agenţia de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (în continuare AGEPI) a depus referință prin care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată (f.d. 107-110).

În motivarea referinței, autoritatea pârâtă a menționat că nu este de acord cu cererea de chemare în judecată, considerând-o neîntemeiată și pasibilă de a fi respinsă integral.

În acest sens, pârâta a precizat următoarele:

La 16.11.2022, AN „COPYRIGHT" a depus cererea nr. 142 din 15.11.2022, solicitând fie eliberarea unui aviz asupra Statutului actualizat al organizației, fie notificarea despre lipsa competențelor AGEPI de a elibera un aviz pentru aprobarea statutului în redacție nouă, dar cu precizarea că AGEPI poate elibera aviz doar pentru modificările statutului. La 01.12.2022, AN „COPYRIGHT" a depus o cerere suplimentară, nr. 147, informând AGEPI că recomandările sale au fost implementate, iar proiectul statutului a fost actualizat.

De asemenea, la 16.11.2022, ANPFI a depus o cerere similară, solicitând același tip de aviz. Pe 02.12.2022, ANPFI a depus o cerere suplimentară, nr. 147, în care a comunicat că recomandările AGEPI au fost luate în considerare și a prezentat proiectul statutului actualizat.

În răspunsurile emise la 21.12.2022 și 22.12.2022 (nr. 2500 și 2512), AGEPI a avizat negativ proiectele de statut ale AN „COPYRIGHT" și ANPFI, în conformitate cu art. 123 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor.

La 27.12.2022, reclamanții au depus cereri prealabile, care au fost respinse ca neîntemeiate, conform răspunsului AGEPI din 10.01.2023.

Pârâta a invocat că a oferit răspunsuri în termenii legali, iar autoritatea publică AGEPI are atribuția exclusivă de a formula răspunsurile, în concordanță cu regimul juridic al competențelor sale. AGEPI a respectat normele legale și procedurale în emiterea actelor administrative, inclusiv în ceea ce privește motivarea răspunsurilor.

În ceea ce privește competențele AGEPI, autoritatea pârâtă a precizat că AGEPI este responsabilă pentru avizarea statutelor organizațiilor de gestiune colectivă, conform Legii nr. 230/2022, iar modificările statutare trebuie să fie avizate înainte de a fi aprobate de adunările generale ale organizațiilor.

Autoritatea pârâtă a precizat că mențiunea "cu respectarea prevederilor art. 98 din Legea nr. 230/2022" este necesară pentru a clarifica faptul că "comisionul de gestiune la nivel maxim" nu poate depăși cuantumul stabilit de lege, eliminând astfel orice interpretări ambiguie.

Totodată, pârâta a invocat că refuzul de participare al organizațiilor de gestiune colectivă la negocierea metodologiilor, în anumite condiții, nu contravine obligației acestora de a negocia remunerațiile și condițiile de colectare și plată conform legislației în vigoare.

În ceea ce privește remunerația membrilor organelor prevăzute la art. 87 alin. (4) din Legea nr. 230/2022, autoritatea pârâtă a subliniat că sintagma folosită în statutul propus este prea generală, iar Adunarea generală nu poate remunera membrii săi conform prevederilor legale.

Referitor la propunerea AGEPI de a face referire la art. 88 alin. (9) din Legea nr. 230/2022, autoritatea pârâtă a menționat că statutul trebuie să corespundă cerințelor legii, iar punctele 5.4-5.6 din statut reflectă corect aceste prevederi.

Autoritatea pârâtă a invocat faptul că statutul propus respectă reglementările europene, iar referirea la Directiva 2014/26/UE este relevantă, întrucât aceasta reglementează gestiunea colectivă a drepturilor de autor la nivelul UE.

Potrivit pârâtei că argumentul privind dreptul Adunării delegaților de a elabora acte normative nu este întemeiat, subliniind că organizațiile necomerciale pot doar să participe la consultarea publică, nu să inițieze acte normative.

Cu privire la controlul gestiunii asociației, autoritatea pârâtă a precizat că, în conformitate cu prevederile legale, Adunarea Generală poate desemna o comisie de cenzori sau poate decide auditarea externă anuală, conform reglementărilor din Legea nr. 230/2022.

AGEPI a invocat că, potrivit legii, statutul nu trebuie să includă detalii suplimentare privind comisionul de gestiune, deoarece acestea sunt reglementate deja de Legea nr. 230/2022.

Autoritatea pârâtă a subliniat că terminologia utilizată în proiectul de statut trebuie să corespundă celei din Legea nr. 230/2022, iar noțiunea de "acumulare" trebuie înlocuită cu "colectare", conform reglementărilor legale.

Autoritatea pârâtă a precizat că nu a solicitat excluderea informațiilor referitoare la fuziune, ci doar o formulare corectă a acestora, având în vedere deciziile Agenției Servicii Publice.

În concluzie, autoritatea pârâtă a solicitat respingerea integrală a acțiunii în contencios administrativ.

Poziția participanților la proces expusă în ședința de judecată.

În ședința de judecată reprezentantul reclamantului Asociația Obștească ”Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți” – administratorul (directorul) *****, a susținut acțiunea în contencios administrativ, solicitînd admiterea integrală a acesteia.

În ședința de judecată, reprezentantului pîrîtului Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală – ***** (împuternicită prin procura nr. 1026 din 11.07.2025) a solicitat respingerea acțiunii în contencios administrativ ca fiind neîntemeiată, în baza circumstanțelor de fapt și drept indicate în referință.

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului Asociația Obștească Asociația Națională ”Copyright” nu s-a prezentat, deși a fost legal citat (Vol. II, f.d. 4, 11, 12). Motivele neprezentării la process la cunoștința instanței de judecată nu le-a adus și nici nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, astfel încît în temeiul 206, alin. (5) din Codul de Procedură Civilă, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa sa.

Verificarea întrunirii condițiilor de admisibilitate a acțiunii în contencios administrativ.

În privinţa admisibilității acţiunii în contencios administrativ, instanța de judecată relevă următoarele.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Potrivit art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Conform art. 207, alin. (2) Cod administrativ, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când:

a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare;

c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209;

e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17;

f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208;

g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;

h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Lista temeiurilor de inadmisibilitate a acțiunii în contenciosul administrativ prevăzută de art. 207, alin. (2) din Codul administrativ nu este una exhaustivă, ci enunțiativă, fapt care poate fi dedus din interpretarea literală a cuvintelor ”în special cînd” din cuprinsul acestui text de lege.

Prin urmare, prin raportare la prevederile art. 207, alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sînt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul

administrativ sau a unor capete de cerere din cuprinsul acțiunii în contencios administrativ, nefiind legată exclusiv de temeiurile de inadmisinbilitate menționate la art. 207, alin. (2) din Codul administrativ.

Dispozițiile legale citate mai sus enunță temeiurile de bază de admisibilitate a acțiunii în contencios administrative, după cum urmează:

a) prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului;

b) competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ;

c) respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ;

d) respectarea procedurii prealabile;

e) respectarea termenului de înaintare a acțiunii;

f) prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

Respectiv, instanța de judecată va analiza fiecare temei de admisibilitate a acțiunii în contencios administrative în baza criteriilor enunțate.

a) În ceea ce privește prima condiție de admisibilitate a acțiunii în contencios administrativ, care presupune existența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprins de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public și comunicat destinatarului, în cadrul examinării cauzei s-a constatat că, având în vedere conținutul acțiunii formulate de reclamanți și esența revendicărilor acestora, aceștia solicită obligarea Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală să emită un aviz asupra statutului Asociației Obștești „Asociația Națională «COPYRIGHT»” și al statutului Asociației Obștești „Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreţi”, care urmează să fie aprobat în redacție nouă, în conformitate cu prevederile Legii nr. 230/2022.

Astfel, analizând cerințele formulate, judecătorul constată că acțiunea depusă de reclamanți conține elemente specifice acțiunii în contestare, în partea ce privește anularea răspunsurilor Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr. 2500 din 21 decembrie 2022 și nr. 2512 din 22 decembrie 2022. Deși aceste răspunsuri nu au fost emise sub forma unor decizii, ci ca simple răspunsuri, prin conținutul lor ele capătă natura unui act administrativ cu caracter defavorabil, întrucât prin acestea au fost avizate negativ proiectele statutelor asociațiilor reclamante.

În același context, având în vedere dispozițiile legale incidente și obiectul principal al litigiului – respectiv obligarea AGEPI de a emite un act administrativ individual favorabil, constând în avizarea statutului Asociației Obștești – instanța reține că acțiunea formulată de reclamanți întrunește totodată elementele specifice unei acțiuni în obligare.

Din actele cauzei prezentate de participanții la proces ca probe, rezultă că, la data de 15.11.2022, Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți a depus cererea nr. 142 din 15.11.2022, însoțită de Statutul actualizat al acestei asociații. Cererea a fost înregistrată la autoritatea competentă sub nr. de intrare 4506 la data de 16.11.2022. Prin această cerere, s-a solicitat:

1. Eliberarea avizului asupra Statutului ANPFI, care urmează să fie aprobat în redacție nouă, indicându-se articolele relevante din Legea nr. 230/2022 ce reglementează această procedură, sau 2. Notificarea, în conformitate cu legislația în vigoare, privind lipsa competenței AGEPI de a elibera aviz pentru aprobarea statutului OGC în redacție nouă, dar menționând

competența AGEPI de a emite aviz doar în cazul modificării statutului OGC, conform Legii nr. 230/2022 (Vol. I, f.d. 53-55, 117-118).

Ulterior, la data de 02.12.2022, Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți a depus cererea suplimentară nr. 147 din 02.12.2022, aferentă cererii din 15.11.2022, înregistrată la autoritatea competentă pe 2 decembrie 2022 sub nr. 4738. Prin această cerere, asociația a informat că toate recomandările AGEPI care au fost implementabile au fost luate în considerare, prezentând astfel proiectul actualizat al statutului (Vol. I, f.d. 56-58, 119-120).

De asemenea, la data de 15.11.2022, Asociația Națională „Copyright" a depus cererea nr. 142 din 15.11.2022, însoțită de Statutul actualizat al Asociației Naționale „Copyright". Cererea a fost înregistrată la AGEPI la data de 16.11.2022, sub nr. 4505. Prin aceasta, asociația a solicitat: 1. Eliberarea avizului asupra Statutului Asociației Naționale „Copyright" în vederea aprobării acestuia în redacție nouă, cu indicarea articolelor relevante din Legea nr. 230/2022 care reglementează această procedură; sau 2. Notificarea, conform legislației în vigoare, a lipsei competenței AGEPI de a elibera aviz pentru aprobarea statutului OGC în redacție nouă, menționând totodată competența AGEPI de a emite aviz doar în cazul modificării statutului OGC, în conformitate cu Legea nr. 230/2022 (Vol. I, f.d. 19-21, 111-112).

La data de 01.12.2022, Asociația Națională „Copyright" a depus cererea suplimentară nr. 147 din 30.11.2022, în continuarea cererii din 15.11.2022, prin care a informat că toate recomandările AGEPI ce au fost implementabile au fost luate în considerare, prezentând astfel proiectul actualizat al statutului. Această cerere a fost înregistrată la autoritatea competentă la data de 01.12.2022, sub nr. 4697 (Vol. I, f.d. 22-24, 113-115).

Prin răspunsurile AGEPI nr. 2500 din 21.12.2022 și nr. 2512 din 22.12.2022, autoritatea publică pârâtă a emis un aviz negativ pentru proiectele de statut ale Asociației Naționale „Copyright" și ale Asociației Naționale a Producătorilor de Fonograme și Interpreți, invocând dispozițiile art. 123 alin. (1) lit. a) și art. 85 alin. (2) din Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe (Vol. I, f.d. 51-52; 85-86, 116, 121).

La 27.12.2022, reclamanții au depus cererile prealabile cu nr. de intrare AGEPI 5228 și 5227 (Vol. I, f.d. 91-95). În răspunsul AGEPI nr. 37 din 10.01.2023, reclamanții au fost informați despre respingerea cererilor prealabile, acestea fiind considerate neîntemeiate (Vol. I, f.d. 96-99).

Nefiind de acord cu răspunsul AGEPI, Asociația Națională „Copyright" și Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți, la 11 ianuarie 2023 s-a adresat cu prezenta acțiune în instanța de judecată (Vol. I, f.d. 4-10).

În ceea ce privește prima condiție de admisibilitate, se constată că răspunsurile Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr. 2500 din 21 decembrie 2022 și nr. 2512 din 22 decembrie 2022, cât și avizul solicitat asupra statutului Asociației Obștești, în conformitate cu prevederile art. 10 și 11 din Codul administrativ, reprezintă acte administrative individuale, emise de o autoritate publică ca măsură oficială pentru reglementarea unui caz specific. Răspunsurile AGEPI au un caracter defavorabil, iar în cauză, reclamanții susțin că prin avizarea negativă a modificărilor statutelor asociațiilor, ultimii nu au putut înregistra modificările la statut la Agenția Servicii Publice, iar drept consecință a acestui fapt, și-au pierdut statutul de organizație de gestiune colectivă, iar toate licențele eliberate utilizatorilor au devenit nule de drept.

b) Referitor la cea de-a doua condiție de admisibilitate a acțiunii în contencios administrativ, care vizează competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ, se apreciază că la caz,

competența pentru examinarea prezentei acțiuni, în conformitate cu prevederile art.191 alin. (1) și art.196 alin. (1) Cod administrativ revine Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), astfel, cererea de chemare în judecată fiind depusă cu respectarea dispozițiilor legale menționate.

c) Referitor la cea de-a treia condiție de admisibilitate a acțiunii în contencios administrativ, care vizează respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ, instanța de judecată relevă că cererea de chemare în judecată înaintată de reclamant corespunde în totalitate exigențelor privind forma și conținutul, iar careva inadvertențe în acest sens nu au fost constatate și nici invocate de către pîrît.

d) Referitor la cea de-a patra și a cincea condiție de admisibilitate a acțiunii în contencios administrativ, care vizează respectarea procedurii prealabile și a termenului de înaintare a acțiunii, instanța de judecată reține următoarele.

Potrivit art. 208 alin. (1) și (3) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă. Dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acțiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

Conform art. 209 alin. (1) Cod administrativ, acțiunea în contestare şi acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia.

În ceea ce privește procedura prealabilă, instanța constată că reclamanții au respectat în mod corespunzător această cerință de admisibilitate. Astfel, conform celor menționate anterior, la data de 26.12.2022, aceștia au depus cererile prealabile, înregistrate la AGEPI sub nr. 5228 din 27 decembrie 2022 (Vol. I, f.d. 91-95). În răspunsul cu nr. 37 din 10.01.2023, AGEPI i-a informat pe reclamanți cu privire la respingerea cererilor prealabile, motivând că acestea sunt neîntemeiate (Vol. I, f.d. 96-99).

Întrucât nu a fost de acord cu răspunsul AGEPI, Asociația Națională „Copyright" și Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți, la 11 ianuarie 2023 s-au adresat cu prezenta acțiune în instanța de judecată (Vol. I, f.d. 4-10).

În circumstanțele descrise supra, judecătorul conchide că acțiunea formulată de către reclamanți este înaintată în termenul prevăzut de art. 209 din Codul administrativ.

e) Referitor la cea de-a șasea condiție de admisibilitate a acțiunii în contencios administrativ, care vizează revendicarea de către reclamant a unui drept vătămat propriu căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă, instanța de judecată reține următoarele.

Admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ este condiționată *inter alia* de revendicarea de către reclamant a încălcării unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice.

Din prevederile art. 53, alin. (1) din Constituție, rezultă că persoana *vătămată într-un drept **al său*** (s.i.) de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptăţită să obţină recunoaşterea dreptului pretins, anularea actului şi repararea pagubei.

Din prevederile art. 20 din Codul administrativ rezultă: dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Din prevederile art. 207, alin. (2), lit. e) Cod administrativ, rezultă că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd: reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17.

Conform art. 39 din Codul administrativ, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

În art. 17 se dă noțiunea dreptului vătămat, în sens material, iar noțiunea „revendică încălcarea" din dispozițiile normelor art. 189 și art. 207 alin. (1) lit. e) Cod administrativ, relevă un aspect procesual și se referă la dreptul reclamantului de a înainta acțiunea în contencios administrativ.

Prin urmare, reclamantul are dreptul de a sesiza instanța ori de câte ori, dintr-o analiză sumară a circumstanțelor – inclusiv a conținutului cererii, a actelor administrative contestate și a documentelor din dosar – reiese o posibilă atingere adusă unui drept subiectiv. Această probabilitate este prezumată atunci când persoana este destinatarul unui act administrativ individual cu caracter defavorabil sau are calitatea de terț afectat.

Aşadar, noțiunea de „revendicare a încălcării" nu se confundă cu cea de „vătămare a dreptului": prima fundamentează dreptul procesual de a acționa în instanță, iar a doua trebuie dovedită în cadrul fondului cauzei. Stabilirea vătămării este, aşadar, o chestiune de fond și nu o condiție preliminară pentru accesul la justiție, în acord cu prevederile art. 6 din CEDO, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 39 din Codul administrativ.

În context, instanța reține că prin Încheierea Judecătoriei Chișinău din 15 aprilie 2025 (Vol. II, f.d. 8-10), s-a constatat că, potrivit art. 123 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe, organizațiile de gestiune colectivă care desfășurau activitate conform Legii nr. 139/2010 trebuiau să-și aducă statutul în concordanță cu prevederile art. 85 din Legea nr. 230/2022, iar modificările să fie înregistrate la autoritatea competentă.

Instanța de judecată a subliniat că acest proces echivalează cu modificarea statutului, iar AGEPI are competența de a emite avize asupra modificărilor statutare. Având în vedere că AGEPI a avizat negativ proiectele de statut ale Asociației Naționale „Copyright" și ale Asociației Naționale a Producătorilor de Fonograme și Interpreți, instanța a concluzionat că organizațiile reclamante și-au pierdut statutul de organizație de gestiune colectivă și licențele eliberate utilizatorilor au devenit nule de drept.

În aceste condiții, s-a apreciat că activitatea AGEPI a adus atingere drepturilor subiective ale reclamanților.

La caz, cu referire la cele menționate, se conchide că reclamanții Asociației Naționale „Copyright" și ale Asociației Naționale a Producătorilor de Fonograme și Interpreți revendică apărarea pe calea controlului judecătoresc a unui drept în sensul art. 17 Cod administrativ. Corespunzător, condiția revendicării unui drept legitim este întrunită.

Alte motive de inadmisibilitate a acțiunii în baza art.207 Cod administrativ, la caz lipsesc. Astfel, acțiunea este admisibilă.

Temeinicia acţiunii.

Examinînd acțiunea depusă, audiind explicațiile participanților la proces și analizînd probele administrate, în contextul corelării acestora și în raport cu prevederile legale aplicabile, instanța de judecată, ajunge la concluzia că acțiunea formulată este neîntemeiată şi urmează a fi respinsă din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 20, alin. (1) din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 189, alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

În conformitate cu prevederile art. 219, alin. (1) Cod administrativ, instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Din prevederile art. 224, alin. (1) Cod administrativ rezultă că examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri:

a) în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale;

b) în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată;

c) în baza unei acțiuni în realizare, obligă la acțiune, tolerare sau inacțiune, dacă o astfel de pretenție a reclamantului este întemeiată;

d) în baza unei acțiuni în constatare, constată existența sau inexistența unui raport juridic ori nulitatea unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ, dacă raportul juridic există sau, respectiv, nu există ori actul administrativ individual sau contractul administrativ este nul;

e) în baza unei acțiuni de control normativ, anulează în tot sau în parte actul administrativ normativ, dacă acesta este ilegal, sau constată nulitatea acestuia, dacă acesta este nul;

f) respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit. a)–e).

În procesul examinării cauzei, s-a constatat că reclamanta, Asociația Obștească „Asociația Națională *Copyright*”, a fost înregistrată la data de 21 septembrie 2004 la Ministerul Justiției al Republicii Moldova, în calitate de Organizație de Gestiune Colectivă a drepturilor de autor și a drepturilor conexe (Vol. I, f.d. 11-12).

Ulterior, prin Decizia Comisiei de Avizare a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) nr. 3/1566 din 20 septembrie 2013, publicată în *Monitorul Oficial* nr. 216–220 din 4 octombrie 2013, Asociația Națională „Copyright” a fost avizată în calitate de Organizație de Gestiune Colectivă (OGC), cu dreptul de a gestiona, individual sau în comun, în temeiul acordurilor încheiate, toate drepturile ce i-au fost încredințate în administrare, atât prin contracte directe, cât și prin contracte de reprezentare (Vol. I, f.d. 13-14).

La rândul său, Asociația Obștească „Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți” (ANPFI) a fost înregistrată la data de 21 septembrie 2015 de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, în calitate de asociație obștească (Vol. I, f.d. 15-16).

Prin Decizia AGEPI nr. 27/1747 din 9 august 2019, Asociația ANPFI a fost avizată în calitate de Organizație de Gestiune Colectivă a drepturilor conexe și i-a fost eliberat avizul

corespunzător. Această decizie a fost publicată în *Monitorul Oficial* nr. 261–268 din 23 august 2019 (Vol. I, f.d. 17-18).

La data de 28 iulie 2022 a fost adoptată Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe (denumită în continuare *Legea nr. 230/2022*), publicată la 9 septembrie 2022 în *Monitorul Oficial al Republicii Moldova* nr. 278–282 și intrată în vigoare la o lună de la data publicării, respectiv la 9 octombrie 2022.

Odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 230/2022, a fost abrogată Legea nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe.

În conformitate cu dispozițiile tranzitorii ale Legii nr. 230/2022, prevăzute la art. 123 alin. (1) lit. a), în termen de trei luni de la data intrării în vigoare a legii (adică până la 9 ianuarie 2023), organizațiile de gestiune colectivă care își desfășurau activitatea în baza Legii nr. 139/2010 erau obligate să-și adapteze statutele la cerințele art. 85 și, în condițiile prevăzute de acesta, să înregistreze modificările statutare la organul competent.

La data intrării în vigoare a Legii nr. 230/2022, organizațiile de gestiune colectivă activau, în temeiul Legii nr. 139/2010, fiind avizate de Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) prin Decizia nr. 3/1566 din 20.09.2013 și respectiv Decizia nr. 27/1747 din 09.08.2019.

Ulterior, prin Decizia Directorului General al AGEPI nr. 1/42 din 11.01.2023, publicată în *Monitorul Oficial al Republicii Moldova* nr. 9 (8515) din 13.01.2023, s-a constatat că Asociația Națională „Copyright" și ANPFI și-au pierdut statutul de organizații de gestiune colectivă, începând cu data de 10.01.2023, fiind revocate Decizia nr. 3/1566 din 20.09.2013 și Decizia nr. 27/1747 din 09.08.2019.

Prin urmare, raportat la dispozițiile art. 123 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 230/2022, rezultă că organizațiile de gestiune colectivă Asociația Națională „Copyright" și ANPFI care își desfășurau activitatea în baza Legii nr. 139/2010 aveau obligația legală ca, în termen de trei luni de la intrarea în vigoare a noii legi, să-și aducă statutele în conformitate cu prevederile art. 85 și să înregistreze modificările corespunzătoare la organul competent.

Astfel, după cum a fost menționat *supra*, la data de 15.11.2022, Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți a depus cererea nr. 142 din 15.11.2022, însoțită de Statutul actualizat al acestei asociații. Cererea a fost înregistrată la autoritatea competentă sub nr. de intrare 4506 la data de 16.11.2022. Prin această cerere, s-a solicitat:

1. Eliberarea avizului asupra Statutului ANPFI, care urmează să fie aprobat în redacție nouă, indicându-se articolele relevante din Legea nr. 230/2022 ce reglementează această procedură, sau

2. Notificarea, în conformitate cu legislația în vigoare, privind lipsa competenței AGEPI de a elibera aviz pentru aprobarea statutului OGC în redacție nouă, dar menționând competența AGEPI de a emite aviz doar în cazul modificării statutului OGC, conform Legii nr. 230/2022 (Vol. I, f.d. 53-55, 117-118).

Ulterior, la data de 02.12.2022, Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți a depus cererea suplimentară nr. 147 din 02.12.2022, aferentă cererii din 15.11.2022, înregistrată la autoritatea competentă pe 2 decembrie 2022 sub nr. 4738. Prin această cerere, asociația a informat că toate recomandările AGEPI care au fost implementabile au fost luate în considerare, prezentând astfel proiectul actualizat al statutului (Vol. I, f.d. 56-58, 119-120).

De asemenea, la data de 15.11.2022, Asociația Națională „Copyright" a depus cererea nr. 142 din 15.11.2022, însoțită de Statutul actualizat al Asociației Naționale „Copyright". Cererea a fost înregistrată la AGEPI la data de 16.11.2022, sub nr. 4505. Prin aceasta, asociația a solicitat:

1. Eliberarea avizului asupra Statutului Asociației Naționale „Copyright” în vederea aprobării acestuia în redacție nouă, cu indicarea articolelor relevante din Legea nr. 230/2022 care reglementează această procedură; sau

2. Notificarea, conform legislației în vigoare, a lipsei competenței AGEPI de a elibera aviz pentru aprobarea statutului OGC în redacție nouă, menționând totodată competența AGEPI de a emite aviz doar în cazul modificării statutului OGC, în conformitate cu Legea nr. 230/2022 (Vol. I, f.d. 19-21, 111-112).

La data de 01.12.2022, Asociația Națională „Copyright” a depus cererea suplimentară nr. 147 din 30.11.2022, în continuarea cererii din 15.11.2022, prin care a informat că toate recomandările AGEPI ce au fost implementabile au fost luate în considerare, prezentând astfel proiectul actualizat al statutului. Această cerere a fost înregistrată la autoritatea competentă la data de 01.12.2022, sub nr. 4697 (Vol. I, f.d. 22-24, 113-115).

Prin răspunsurile AGEPI nr. 2500 din 21.12.2022 și nr. 2512 din 22.12.2022, s-a emis un aviz negativ asupra proiectelor de statut ale Asociației Naționale „Copyright” și Asociației Naționale a Producătorilor de Fonograme și Interpreți, în temeiul art. 123 alin. (1) lit. a) și art. 85 alin. (2) din Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe.

În motivarea poziției sale, AGEPI a indicat mai multe neconcordanțe între proiectele de statut și prevederile legale, după cum urmează:

1. La pct. 3.2 lit. j) – este necesară completarea dreptului asociației de a reține comisionul de gestiune cu mențiunea privind respectarea art. 98 din Legea nr. 230/2022;
2. La pct. 3.2 lit. l) – se propune excluderea dreptului de a refuza participarea la negocierea metodologiilor, deoarece acesta contravine obligației de stabilire comună, cu utilizatorii, a remunerațiilor și condițiilor de colectare și plată;
3. La pct. 4.4 – formularea este prea generală și contravine art. 87 alin. (4) din Lege, întrucât membrii Adunării generale nu pot fi remunerați;
4. Pct. 5.4–5.6 – transpune incomplet art. 88 alin. (9) privind limitarea drepturilor de vot ale membrilor, fiind necesară trimiterea expresă la acest articol;
5. La pct. 6.2 – mențiunea referitoare la Directiva 2014/26/UE este nerelevantă, statutul Adunării delegaților necorespunzând celui din Directivă;
6. La pct. 6.13 lit. d) – competența de elaborare a actelor normative nu aparține Adunării delegaților, ci urmează revizuită în sensul participării la consultările publice;
7. La pct. 10.6 – expresia „poate decide” nu corespunde art. 96 alin. (3) din Lege;
8. Proiectul nu reglementează clar modul de stabilire a comisionului de gestiune și regulile de repartizare a remunerațiilor colectate, contrar art. 85 alin. (1) din Lege;
9. Terminologia utilizată necesită actualizare conform terminologiei Legii nr. 230/2022 (ex.: „acumulare” → „colectare”);
10. Capitolul 20 trebuie revizuit pentru a reflecta corect absorbția prin fuziune a Asociației „Oficiul Republican al Dreptului de Autor” (ORDA), în condițiile în care aceasta s-a realizat deja, potrivit Deciziilor Agenției Servicii Publice nr. 10 și nr. 43 din 14.08.2019.

La 27.12.2022, reclamanții au depus cererile prealabile cu nr. de intrare AGEPI 5228 și 5227 (Vol. I, f.d. 91-95). În răspunsul AGEPI nr. 37 din 10.01.2023, reclamanții au fost informați despre respingerea cererilor prealabile, acestea fiind considerate neîntemeiate (Vol. I, f.d. 96-99).

Instanța de judecată relevă că la baza statului de drept, consacrat de art. 1 alin. (3) din Constituţie, stă *principiul legalităţii* **și** *supremației dreptului*.

Legalitatea, ca principiu de bază al statului de drept, presupune conformitatea normelor juridice cuprinse în diverse acte normative cu normele juridice superioare ca forță juridică, iar toate acestea, cu normele constituționale (art. 7 din Constituție), precum și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte (art. 4, alin. (2) și art. 8 din Constituție).

În domeniul dreptului administrativ, legalitatea, ca principiu de bază al statului de drept, presupune conformitatea actului administrativ cu normele superioare, care stabilesc condiţii privind adoptarea sau emiterea lor cuprinse în actele legislative. Importanţa principiului legalităţii presupune ca legea să fie respectată, această exigenţă existând nu doar pentru indivizi, dar în mod egal şi pentru autorităţile publice şi private.

În măsura în care legalitatea vizează actele administrative emise de către autoritățile publice, exigenţa este ca acestea să acţioneze în strictă conformitate cu actele legislative, în limita competenței și atribuţiilor care le-au fost conferite și cu respectarea procedurii reglementate de lege.

Art. 21 din Codul administrativ, intitulat ”Legalitatea” consacră principiul legalității ca fiind un principiu comun atît procedurii administrative, cît și procedurii contenciosului administrativ, statuînd că:

(1) Autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

(2) Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate.

(3) Autoritățile publice și instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decît în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege.

Instanța de judecată relevă că principiul legalității poate fi analizat în două sensuri:

- *formal*, și
- *material*.

Legalitatea activității administrative se referă deopotrivă atît la *aspectul formal* (acționarea autorităților publice în limitele competenței și atribuţiilor care le-au fost conferite și cu respectarea procedurii administrative reglementate de lege), cît și *aspectul material* (acționarea autorităților publice în strictă conformitate cu actele legislative de nivel superior).

Prin urmare, instanța de judecată va analiza în partea motivantă a prezentei hotărîri dacă autoritatea pulică pîrîtă a respectat atît aspectul formal, cît și material al principiului legalității în activitatea administrativă pe care a desfășurat-o în raport cu reclamantul.

I. Referitor la respectarea de către autoritatea publică pîrîtă a aspectului *formal* a principiului legalității, instanța de judecată relevă că legalitatea formală sau procedurală asigură desfășurarea unei proceduri administrative echitabile pentru cetățeni, iar Codul administrativ reglementează anumite garanții procedurale care au menirea de a garanta dreptul la o bună administrare prin desfășurarea unei proceduri administrative echitabile de către autoritățile publice.

Implicit, desfășurarea unei proceduri administrative de către autoritățile publice cu desconsiderarea garanțiilor procedurale reglementate de Codul administrativ în Cartea a doua, are ca efect nu doar încălcarea drepturilor procedurale ale participanților la procedura administrativă, ci afactează însăși substanța dreptului subiecților de drept la o procedură administrativă echitabilă, aceasta devenind una inechitabilă.

Din prevederile art. 11, alin. (1) și (2) Cod administrativ rezultă că actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

(2) Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terții, ale căror drepturi sînt afectate de actul administrativ individual, nu sînt destinatarii acestuia.

Se reiterează că răspunsurile Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr. 2500 din 21 decembrie 2022 și nr. 2512 din 22 decembrie 2022, prin care proiectele statutelor asociațiilor reclamante au fost avizate negativ, constituie acte administrative defavorabile pentru reclamanți, în sensul art. 11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ.

Prin urmare, actele administrative emise în privința reclamanților nu aduc atingere drepturilor sau intereselor legitime ale unor terțe persoane.

Din prevederile art. 44, alin. (1) Cod administrativ rezultă că sînt participanți la procedura administrativă: autoritatea publică, orice persoană fizică și juridică care a solicitat inițierea procedurii sau în privința căreia procedura a fost inițiată, precum și orice altă persoană atrasă de autoritatea publică în procedura administrativă.

Totodată, art. 44, alin. (3) Cod administrativ stabilește în mod imperativ faptul că autoritatea publică este obligată să atragă în procedura administrativă, din oficiu sau la cerere, persoanele ale căror drepturi pot fi afectate prin procedura administrativă. Dacă are cunoștință despre astfel de persoane, autoritatea publică le informează despre inițierea sau desfășurarea procedurii administrative.

În speța de față, având în vedere natura procedurii administrative, nu se constată vreo încălcare sau posibilitate de afectare a drepturilor terțelor persoane prin procedura administrativă desfășurată de Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, ca autoritate emitentă a actului administrativ.

Din prevederile art. 70, alin. (1) și (2) Cod administrativ rezultă:

(1) Dacă inițiază o procedură administrativă din oficiu, autoritatea publică informează în scris participanții despre aceasta în decursul unui termen rezonabil.

(2) Dacă inițiază o procedură administrativă la cerere și la procedură participă și alte persoane, autoritatea publică îi informează în scris, în decursul unui termen rezonabil, despre procedura inițiată.

În prezenta cauză, procedura administrativă a fost inițiată la cererea Asociației Naționale „Copyright” și a Asociației Naționale a Producătorilor de Fonograme și Interpreți. Detaliile acestei proceduri au fost comunicate reclamanților, iar în adresa acestora au fost transmise răspunsurile la cererile depuse, aspect confirmat prin extrasele din corespondența electronică anexată la dosar.

Din prevederile art. 94, alin. (1) și (2) Cod administrativ, rezultă:

(1) Înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant sau înainte de respingerea unui act administrativ individual favorabil, participantul are dreptul să fie audiat în legătură cu faptele și circumstanțele relevante pentru actul ce urmează a fi emis.

(2) Audierea poate fi făcută verbal sau în scris.

În speța de față, instanța constată că Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a comunicat reclamanților răspunsurile la cererile formulate în termenul legal, iar avizarea negativă a proiectelor statutelor nu echivalează cu o respingere definitivă, întrucât reclamanții

aveau posibilitatea să modifice proiectele statutelor și să le supună din nou avizării. De asemenea, aceștia aveau deschisă calea prealabilă, conform dispozițiilor legale.

Prin urmare, autoritatea a respectat prevederile art. 94 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, oferindu-le reclamanților posibilitatea de a fi audiați și de a-și exprima punctul de vedere asupra aspectelor relevante pentru actul administrativ ce urma să fie emis. În acest context, instanța reține că procedura administrativă a fost desfășurată cu respectarea etapelor legale, iar garanțiile procedurale ale reclamanților au fost asigurate.

Astfel, autoritatea publică pârâtă a acționat în conformitate cu principiul legalității și cu dispozițiile Codului administrativ în exercitarea atribuțiilor sale.

II. Referitor la respectarea de către autoritatea publică pîrîtă a aspectului material a principiului legalității, instanța de judecată relevă că pentru a stabili dacă actele contestate de către reclamant sunt legale și întemeiate, instanța de judecată le va raporta la prevederile relevante ale legislației.

Conform art. 220, alin. (1) Cod administrativ, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87-93, iar potrivit art.221 alin.(1) al aceluiași act normativ, autoritățile publice sunt obligate să prezinte instanței de judecată, concomitent cu referința, dosarele administrative. La solicitarea instanței de judecată, autoritățile publice sunt obligate să prezinte suplimentar și alte documente pe care le dețin, inclusiv cele electronice, și să acorde informații.

Art. 93 Cod administrativ stabileşte sarcina probaţiunii, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenţia. Prin derogare de la prevederile alin. (1), *fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale*. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Potrivit art. 6 alin. (1) din Legea nr. 114/2014 cu privire la Agenţia de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (în continuare - Legea nr. 114/2014), AGEPI este o autoritate administrativă centrală în subordinea Guvernului, responsabilă de promovarea şi realizarea activităţilor în domeniul protecţiei juridice a proprietăţii intelectuale privind drepturile de proprietate industrială, dreptul de autor şi drepturile conexe.

Din prevederile art. 4, alin. (1), lit. h) din Legea nr. 230 din 28.07.2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe rezultă că Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală emite aviz asupra propunerilor de modificare a statutului organizației de gestiune colectivă.

Din prevederile art. 123, alin. (1)-(4) din Legea nr. 230 din 28.07.2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe rezultă că în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, organizațiile de gestiune colectivă care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, își desfășurau activitatea conform prevederilor Legii nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe urmează: a) să își aducă statutul în concordanță cu prevederile art. 85 și, în condițiile prevăzute de acesta, să înregistreze modificările statutare la organul competent; b) să fie reavizate de către AGEPI conform prevederilor art. 84. (2) Tarifele în vigoare stabilite în contractele de licență cu utilizatorii se aplică până la data de 31 decembrie 2022. (3) Până la realizarea condițiilor prevăzute la alin. (1) din prezentul articol, organizațiile de gestiune colectivă care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, își desfășurau activitatea conform prevederilor Legii nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe vor continua să activeze în condițiile avizelor și deciziilor eliberate de AGEPI în baza Legii nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe. (4) În cazul în care nu au fost respectate termenul și condițiile prevăzute la alin. (1):

a) organizațiile de gestiune colectivă își pierd statutul de organizație de gestiune colectivă, fapt ce se stabilește prin decizie a directorului general al AGEPI;

b) toate licențele eliberate utilizatorilor devin nul.

Prin urmare, prin raportare la prevederile art. 123, alin. (1), lit. a) din Legea nr. 230 din 28.07.2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe, organizațiile de gestiune colectivă care, la data intrării în vigoare a Legii nr. 230 din 28.07.2022, își desfășurau activitatea conform prevederilor Legii nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe urmau să își aducă statutul în concordanță cu prevederile art. 85 și, în condițiile prevăzute de acesta, să înregistreze modificările statutare la organul competent (s.i.).

Aducerea statutelor în concordanță cu prevederile art. 85, echivalează cu modificarea acestora, iar art. 123, alin. (1), lit. a) din Legea nr. 230 din 28.07.2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe, stabilește că organizațiile de gestiune colectivă după aducerea statutelor în concordanță cu prevederile art. 85 și, în condițiile prevăzute de acesta, urmau să înregistreze modificările statutare la organul competent.

Prin urmare, intrarea în vigoare a Legii nr. 230 din 28.07.2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe, a determinat necesitatea pentru organizațiile de gestiune colectivă, să-și modifice statutele, în sensul aducerii lor în concordanță cu art. 85 și să înregistreze modificările statutare la organul competent.

De asemenea, de menţionat că reieşind din prevederile art. 4 alin. (1) lit. h), în corelare cu art. 85 alin. (2) din Legea 230/2022, AGEPI emite aviz asupra propunerilor de modificare a statutului organizaţiei de gestiune colectivă.

Art. 85 alin. (1) din Legea 230/2022, stabilește Statutul organizației de gestiune colectivă cuprinde dispoziții cu privire la: a) condiţiile în care se realizează gestiunea drepturilor pentru titularii acestora, pe baza principiului egalităţii de tratament; b) condiţiile de aderare şi motivele de refuz la acordarea calităţii de membru, precum şi condiţiile de încetare a acestei calităţi; c) regulile privind exercitarea drepturilor de a participa şi de a vota în cadrul adunării generale a membrilor; d) condiţiile privind revocarea autorizaţiei de gestionare şi retragerea oricăror drepturi, categorii de drepturi, tipuri de opere sau alte obiecte protejate; e) drepturile şi obligaţiile membrilor în raporturile cu organizaţia de gestiune colectivă; f) ponderea votului exprimat de membri în cadrul adunării generale; g) modalitatea de stabilire şi de achitare a taxei de aderare şi a cotizaţiilor, în cazul în care acestea sunt prevăzute în sarcina membrilor; h) structura şi atribuţiile organelor de conducere şi de control responsabile de funcţionarea organizaţiei de gestiune colectivă, precum şi modalitatea de numire, de eliberare şi de salarizare a membrilor acestor organe; i) regulile aplicabile repartizării remuneraţiilor colectate, proporţional cu utilizarea reală a repertoriului titularilor de drepturi, precum şi cele aplicabile remuneraţiilor colectate pentru care nu se poate stabili utilizarea reală; j) nivelul minim de la care se poate face plata în cazul în care sumele repartizate sunt mai mici decât costurile gestiunii; k) modul şi condiţiile de utilizare a sumelor care nu au putut fi repartizate, precum şi a celor nerevendicate; l) modalităţile de verificare a gestiunii economice şi financiare de către membri; m) modalităţile de stabilire a comisionului de gestiune; n) regulile generale privind utilizarea veniturilor provenite din drepturi şi a veniturilor obţinute în rezultatul investirii veniturilor provenite din drepturi; o) mecanismele adecvate şi eficace pentru participarea membrilor săi la procesul decizional al organizaţiei de gestiune colectivă. Reprezentarea diverselor categorii de membri în procesul decizional trebuie să fie echitabilă şi echilibrată; p) alte dispoziţii obligatorii potrivit legislaţiei.

De asemenea, potrivit alin. (2)–(4) ale aceluiași articol, orice propunere de modificare a statutului trebuie supusă avizării prealabile a AGEPI, cu cel puțin două luni înainte de data

adunării generale a organizației de gestiune colectivă în cadrul căreia urmează să fie aprobată modificarea. AGEPI este obligată să elibereze avizul în termen de 15 zile lucrătoare de la primirea solicitării, iar în cazul unui aviz negativ, acesta trebuie motivat.

În continuare, în termen de o lună de la desfășurarea adunării generale care a aprobat modificarea, organizația de gestiune colectivă are obligația să depună la autoritatea competentă modificarea statutului, însoțită de avizul AGEPI și de hotărârea adunării generale, în vederea înregistrării.

Totodată, decizia privind înregistrarea modificărilor la statut urmează a fi transmisă AGEPI în termen de 5 zile de la data emiterii acesteia. Orice modificare a statutului efectuată și înregistrată fără avizul prealabil al AGEPI este nulă de drept.

În conformitate cu prevederile art. 4 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 230 din 28 iulie 2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală este autoritatea competentă să emită avize asupra propunerilor de modificare a statutelor organizațiilor de gestiune colectivă.

În acest context, instanța reține că avizarea negativă de către AGEPI a proiectului statutului Asociației Naționale „Copyright” și a proiectului statutului Asociației Naționale a Producătorilor de Fonograme și Interpreți, în temeiul art. 123 alin. (1) lit. a) și art. 85 alin. (2) din Legea nr. 230/2022, a determinat aplicarea dispozițiilor art. 123 alin. (4) din aceeași lege. În consecință, organizațiile de gestiune colectivă și-au pierdut statutul, iar licențele emise utilizatorilor au devenit nule de drept.

Totodată, instanța subliniază că avizarea negativă a proiectelor statutelor nu echivalează cu o respingere definitivă, reclamanții având posibilitatea de a revizui conținutul acestora și de a le supune din nou procedurii de avizare. Prin scrisorile contestate, AGEPI a motivat în mod explicit avizul negativ, evidențiind zece neconcordanțe dintre proiectele de statut și cerințele legale în vigoare.

În contextul principiului certitudinii juridice, orice persoană față de care o autoritate publică adoptă o măsură defavorabilă trebuie să cunoască, în mod explicit și complet, motivele care au stat la baza acesteia. O simplă enunțare generală și abstractă a normei legale, fără corelarea acesteia cu circumstanțele concrete ale cauzei, nu satisface exigențele de motivare impuse de lege.

Motivarea actului administrativ nu reprezintă o formalitate lipsită de importanță, ci constituie esența exercițiului dreptului discreționar al autorității publice, fiind expresia raționamentului juridic care fundamentează măsura dispusă. O motivare clară și pertinentă are rolul de a exclude orice suspiciune de abuz sau arbitrariu în exercitarea competențelor conferite de lege.

Atunci când printr-un act administrativ sunt afectate drepturi fundamentale, motivarea acestuia trebuie să fie completă, explicită și detaliată, pentru a permite înțelegerea deplină a rațiunilor deciziei. Nu volumul conținutului actului determină temeinicia motivării, ci calitatea argumentelor și logica internă care reflectă voința reală a autorității emitente, susținută prin probe și argumente plauzibile. Totodată, partea motivată trebuie să se afle în concordanță cu dispozitivul actului administrativ, asigurând coerența acestuia.

Deși autoritățile publice au obligația de a cerceta echidistant și imparțial circumstanțele de fapt și de drept relevante, atunci când acestea nu reușesc să-și îndeplinească rolul, instanța de judecată este datoare să acționeze ex officio, pentru a clarifica și stabili toate elementele esențiale ale cauzei, înlăturând eventualele lacune ale autorității pârâte și garantând efectiv dreptul la o audiere echitabilă.

Analizând ansamblul probatoriului administrativ și argumentele părților, instanța reține că acțiunile autorității pârâte s-au desfășurat în limitele dreptului său discreționar, fără a fi constatate abateri de la dispozițiile legale incidente în cauză.

Din materialele cauzei rezultă că, la începutul anului 2025, Asociația Națională „Copyright" și Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți au transmis Agenției spre avizare proiectele statutelor nr. 1011620009318 din 31.03.2025 (AN „Copyright") (Vol. II, f.d. 14-27) și nr. 1015620005994 din 28.03.2025 (ANPFI) (Vol. II, f.d. 28-41).
Aceste proiecte au fost ulterior avizate pozitiv prin Decizia nr. 15/916 din 16.06.2025, publicată în *Monitorul Oficial al Republicii Moldova* nr. 321-324 (9831-9834) din 19.06.2025, respectiv Decizia nr. 16/917 din 16.06.2025, publicată în același număr al Monitorului Oficial (Vol. II, f.d. 42-43).

În aceste condiții, instanța constată epuizarea parțială a obiectului acțiunii, întrucât actele administrative a căror emitere era solicitată au fost adoptate de către autoritatea pârâtă în cursul procesului de contencios administrativ, anterior soluționării fondului cauzei.

Deși excepția "rămânerii fără obiect a cauzei" nu este expres reglementată de legislația procesuală civilă, și nici în materia contenciosului administrativ, totuși, în situația în care pârâtul îndeplinește, în tot sau în parte, pretențiile formulate de reclamant, acțiunea rămîne fără obiect, și pe cale de consecință, urmează a fi respinsă.

Prin urmare, „rămânerea fără obiect" nu constituie o instituție juridică distinctă, iar în asemenea cazuri, soluția legală pe care o poate pronunța instanța este de a respinge acțiunea.

În prezenta speță, instanța constată existența unei asemenea situații, întrucât prin avizarea proiectelor statutelor asociațiilor reclamante, autoritatea pârâtă a executat în parte, solicitările formulate prin acțiune.

Totodată, deși renunțarea la acțiune reprezintă un drept exclusiv al reclamantului, iar instanța de judecată nu poate obliga reclamantul să-și exercite acest drept, totuși, în circumstanțele concrete ale cauzei, având în vedere epuizarea parțială a obiectului acțiunii în contencios administrativ și absența oricăror motive de nelegalitate a actelor administrative contestate, instanța reține că acțiunea este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

În consecință, acțiunea în contencios administrativ înaintată de reclamant se respinge în totalitate.

În conformitate cu art. 224 Cod administrativ al Republicii Moldova, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se respinge acțiunea în contencios administrativ depusă de Asociația Obștească "Asociația Națională a Producătorilor de Fonograme și Interpreți" și Asociația Obștească Asociația Națională "Copyright" către Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală privind anularea actelor emise de către pîrît și obligarea eliberării avizelor asupra statutelor reclamanților.

Hotărîrea poate fi contestată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului.

Motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată.

Președintele ședinței,
Judecătorul Gheorghe MÎȚU